

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

R. P. Lvdovici De Ponte In Tomos Qvatvor De Christiana Perfectione
prologus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

R. P. LVDOVICI DE PONTE IN TOMOS QVARTOR DE CHRISTIANA PERFECTIÖNE prologus.

P I O L E C T O R I.

VMverè magnus, Trinusque & vnus Deus noster, æquè NATVRÆ h̄i auctor ac GRATIÆ; rerumq; omnium, quas naturales & supernaturales nuncupamus: altissimã sapientiã suã eas, quæ GRATIÆ sunt, cum quadam proportione ac similitudine ad eas, quæ sunt in NATVRA cõstituit. De qua Natura ait Isaias, quod *amolem terra tribus digitis appendit*, tribus scilicet præcipuis, quæ à Patris Omnipotentia, Filij Sapientia, & Spiritus sancti Bonitate & Charitate continue procedunt operibus eam sustentans: CREATIONE, qua rebus omnibus dat esse, cum illud primum recipiunt; CONSERVATIONE, qua easdem sustentat; eisq; de omnibus, quæ ad eã in esse, quod receperunt, durationem necessaria sunt, prospicit; ac PROVIDENTIA gubernationeque, qua ad finem, in quem fuerunt creata, illas dirigit. Eundem in modum, quæ Auctor est Gratix, *appendit Ecclesiam suam tribus digitis*: nam tribus alijs gloriosis operibus eam sustentat, in quibus multò amplius & infinita eius SAPIENTIA, OMNIPOTENTIA, CHARITASQVE resplendet: & suavis, quam de hominibus gerit, PROVIDENTIA elucet. Præstat enim erga eos officium Patris ad eò excellenter, vt de eò dixerit idem Propheta: *b tu pater noster: & Abraham nesciuit nos, & Israel ignorauit nos: tu Domine Pater noster, redemptor noster, à seculo nomen tuum.* Latet verò magnum mysterium in eo quod dicit: *Abraham nesciuit, & Israel ignorauit.* quia nullus carnalium parentum sciuit vnquam, quos filios esset progeniturus; nec eorum proprietates & propensiones aut exitus siue fines, quos, si generarentur, habituri essent, cognouit: imò etiam postquam eos genuit, ad eò breuis est exiguaque eius cognitio, & cura, quam de illis habere potest, vt ferè nec tunc eos nouisse dicatur: eò quòd soli Deo totum id reseruetur, cuius nomen est *à seculo*: cui cum ab æterno competat patrem esse vnici filij sui naturalis; decreuit etiam multos habere filios adoptiuos, quos tribus suis digitis appensos gestet. Infinita enim suã sapientiã, antequam illi esse accipiant, ex proprio eos nomine nouit; scitque, quas habituri sint propensiones: quod bonum facere possint; & quæ ipse in illos beneficia conferre; quos immensa sua Charitate dilexit; sibi que in eis complacuit, statuens, hunc amorem in rebus omnibus, quæ ad talis Patris filios meritò spectarent, ostendere; admirandaque suã omnipotentia eisdem confert, quicquid excellentissimus parens potest, debetque charissimo filio communicare. Quamobrem solus ipse

glorio-

a Isai. 40.
12.

Tres digitis
Dei.

b Isai. 63. 16.

Parentes ne-
sciunt nos.

gloriosam ad eò compellationem promeretur, iuxta illud CHRISTI Domini: *c patrem nolite vocare vobis super terram: unus est enim PATER vester qui in caelis est, nec vocemini Magistri: quia MAGISTER vester unus est Christus.* Nullus enim alius horum cognominum excellentiam in eius comparatione promeretur. Nam si tria illa consideremus, quæ veri parentis sunt propria: generare scilicet filium hominem; eundem nutrire ac sustentare, donec ad perfectam ætatem perueniat; ac denique in eo vitæ statu, officioque collocare, in quo ad mortem usque viuat honoratè; inuenimus, omnia hæc tria præstare DEVM nostrum cum infinito quodam excessu, & eminentia. Omissis igitur ijs, quæ facit DEVS erga homines, quæ eorum naturæ est auctor, eò quod ea ad nostrum institutum non spectent: est certe omninò admirandus in ijs, quæ erga nos præstat, quæ auctor est gratia. Regenerat enim nos in supernaturali hoc esse, dum Fidem nobis, Spem, & Charitatem cum cæteris Spiritus sancti donis communicat: constituens nos veros filios suos, cum iure Regni cælorum hæreditatem adeundi. Quod si contingat, huiusmodi filios mori, amittentes scilicet gratiam & charitatem, ob lethalem aliquam culpam: facit hic cælestis Pater, quod nullus alius efficere posset. resuscitat enim illos, redditque mediâ Pœnitentiâ pristinum Esse spirituale. Quam ob causam Isaias nomen PATRIS cum REDEMPTORIS nomine coniunxit: huius quippè cælestis Patris proprium est, filios suos redimere, & à Dæmonis infernique seruitute liberare; ac ne in eadem incommoda relabantur, præuenire. Et hinc est, quod recipiat in se, iam genitos, in omni virtutum genere educare, varia adhibens media, vt in eisdem usque ad omnem perfectionem proficiant. Nec his contentus, paterna sua providentia vult, quasi manu propria vitæ genus, officiaque maximè illis accommodata tribuere: quibus tum in hac vita spirituales perfectiones, tum in altera, cælestem hæreditatem consequantur. Quo verò efficacius, suaviusque vtrumque obtineant, idem ipse MAGISTRI officium exactissimè præstat, filios suos omnia docens, quæ sunt illis ad salutem & perfectionem, in quacunque ætate, statu, & vitæ genere consequendam, necessaria: nec satis sibi esse existimat, si Magistrorum huius mundi more, exterius tantum veritates illis proponat; sed interius quoque lumen infundit, quo eas intelligant ac penetrent: ipsam etiam permouens voluntatè, vt ad easdè amplectendas afficiatur, vires in super & fortitudinem addès, ad præstandum quicquid possunt ac debent, vt supremum, in quem destinati sunt, finem consequatur: perfectam videlicet cum cælesti suo MAGISTRO similitudinem, in qua omnis vitæ huius sanctitas perfectioque consistit, iuxta ipsius nostri Saluatoris verbum illud: *d perfectus omnis erit sicut Magister eius; si videlicet eum, qui suam ipsi doctrinam tradit, in vita fuerit imitatus.*

c Matt. 23, 9

Tria officia
parentum.

Generatio.

Educatio.

Vita status

d Luc. 11, 1

SVPERNÆ huius prouidentia executioni subseruiunt præcipuè diuinae uocationes: quæ tum Spiritus sancti inspirationes, tum varia externa media cõplectuntur, per quæ uocationes ipsa diriguntur: quæ ad triplicem ordinem, iuxta tria illa, quæ caelestis nostri Patris prouidentia sunt propria, reuocari possunt. Quædã enim eò tendunt, ut peccatores gratiã recipiãt, aut reparent: Alia, ut per varia studiosa exercitia, in perfectione proficiãt; Alia, deniq; ut id uite genus officiuq; amplectãtur, quod illis ad eum finem magis expedit. In eisdem fines instituit Christus D. N. in Ecclesia sua septem admiranda Sacramenta: quorum aliqua spirituale Gratia Esse comunicãt; alia eãdem gratiam augẽt, ad eamq; perfectionem, quam habere debet, promouẽt; alia deniq; statu uitæ officiumq; cõferunt, simul cum gratia copiosa, ad eam perfectionem consequendam, ad quam status ille & officium diriguntur. Deniq; quoniam varia sunt hominũ propõsiones, variaq; Ecclesie & Christiana reipub. munia siue ministeria, varios quoq; status & officia instituit, quæ diuersis hominibus aptari & accommodari possint: prospiciẽs illis de auxilijs necessarijs, ut in eo uitæ statu perfecti euadant, qui ex diuina Vocatione & electione illis contigerit. Omnes tamen sub illo communi militant, quem STATVM CHRISTIANI uocamus: eo quod is ratio sit quædam uitæ firma & stabilis, ab ipso Christo D. N. instituta: ut, qui Esse & naturam hominis acceperunt, sancti ac perfecti esse animasq; suas saluare possint.

LIBRI HVIVS PARTITIO.

Primus
Tomus.

1.

HÆc summa est rerum omnium, quas paterna DEI nostri prouidentia complectitur: ut liceat omnibus consequi PERFECTIONEM, qua huius operis est argumentum. Cuius erunt quatuor Volumina siue Tomi. PRIMVS de iis omnibus ager, qua perfectus Christiani hominis status complectitur, à prima sua uocatione & natiuitate spirituali, usque ad mortem, iis tantum adductis, qua omnibus Christianis competunt, in quocunque sint uitæ statu constituti, Seculari, Ecclesiastico, aut Religioso. Eius erunt Tractatus quinque. PRIMVS, de omnibus diuinis uocationibus; qua ad Esse gratia primum consequendum, aut semel acceptum, sed peccato fortè aliquo amissum, reparandum diriguntur: ageitur proinde in eodem de Vocatione ad Catholicam Ecclesiam, ad veram Fidem recipiendam, ad Spei uirtutem & Charitatis uitam restaurandam: de omnibus denique internis externisque medijs, quibus DEVS noster utitur, ad uocandos omnes peccatores, tam Christianos, quam Ethnicos, ad perfectissimam Conuersionem inuendam.

2.

SECVDVS Tractatus erit de Sacramentis Baptismi & Confirmationis, que nos in perfecto statu Christianorum constituunt. Ostenduntur uero præstantes eorum fines, effectusque excellentis perfectionis, ad quam deducunt; variaque ab ipsa infantia ad eandem obtinendam, uocationes, ac media qua DEVS noster

ad id-

ad id adhibet: quemadmodū in horum Sacramentorum institutione ac Ceremoniis adumbrantur. Et quoniam bonum illud, quod communicant, deficere potest, TERTIVS Tractatus erit de Sacramento Pœnitentiæ, (qua omnes illos defectus reparans, deducit nos ad perfectionem, quam Christianus Status exigit) in quo declarabimus singillatim omnes eius actus: CONTRITIONEM, circa quam septem de peccatis considerationes proponuntur, qua ad perfectum de eis dolerem concipiendum, permoveant; CONFSSIONEM, de cuius tam particularis, quam generalis totius vitæ instituta ratione, & efficacibus emendationis propositis; nec non de Confessarii admonitionibus, reprehensionibusque humiliter audiendis & acceptandis agetur, SATISFACTIONEM denique cum exercitiis operum pœnaltum, tum ad satisfaciendum pro culpis admissis; tum ad vitam moresque reformandos, prout bonum perfectumque Christianum decet, necessariis. QVARTVS Tractatus erit de SS. ALTARIS Sacramento, & excellentissima perfectione, ad quam ordinatur, & quam nobis communicat: declarando omnia, qua illud complectitur: effectus intelligo, quos producit, dispositiones, quas in suscipiente exigit, & fructus, quos profert. ubi & varia considerationes ponentur, pro septem hebdomada diebus, variaque documenta, ad fructum ex diuinis visitationibus hauriendum. QVINTVS Tractatus erit de perfectione in morbis, mortisque periculis observanda, ad quam EXTREMÆ VNTIONIS Sacramentum dirigitur: aperientur item morborum radices, fines, & commoda. Proponuntur quoque septem Considerationes earum rerum, qua ad patientiam in eis seruandam, solatiumque hauriendum conducunt: & rationes earum incommodis occurrendi, tentationibus resistendi, nosque ad bonam mortem, qua sit transitus ad æternam vitam, preparandi.

In tribus reliquis Tomis agetur de perfectione in omnibus Statibus, Officiis, & vitæ generibus, qua sunt in triplici Christiana Republ. Saculari, Ecclesiastica, & Religiosa, deque propriis cuiusque Status vocationibus.

IN SECUNDO enim Tomo, qui etiam quinque Tractatus continebit, ostendetur admiranda Dei nostri providentia in distribuendis Statibus, vitæque rationibus, in propensionibus ac talentis ad eas communicandis: in permittendis pugnis, ac tentationibus, qua in illis occurrunt: omnes adiuuans, ut eas superare possint. In particulari vero agetur de Statibus & Officiis Reipubl. Sacularis, tam Regum, Principum, & Iudicum, qui illam gubernant: quam Ciuium caterorum in propriarum familiarum gubernatione, & mutua aliorum cum aliis tractatione: de Statibus denique Matrimonii ac Viduitatis, & iis omnibus, qua cum illis sunt coniuncta.

TERTIVS Tomus aget de Statibus Virginitatis & Continentiæ, de Religione, variisque eius institutis; de Probationibus siue experimentis, qua ingressum ipsum præcedunt; de Votis & Professione ipsa perfectæque tum Votorum, tum Legum siue Regularum aliarum obseruatione.

3.

4.

5.

Secundus.

Tertius.

QUARTVS Tomuserit de Officiis omnibus ac ministeriis Hierarchia Ecclesiastica, & initio factò à Sacramento Ordinis, agetur de Sacrosancto M. Ssa Sacrificio, de Horis Canonicis, Officiis docendi, concionandi, sacra; q; Confessiones audiendi, de Episcopis, Prelatis, cura; q; & gubernatione animarum. Hæc omnia distinctiuè proponuntur in Prefatione cuiusq; Tomi, deducunturq; fusius in ipsis Tractatibus, ut quemadmodum dixit Apostolus: e omnes homines sint perfecti in Christo IESU observantes scil. perfectè præcepta & consilia suorum Statuum.

QVO vero ipsi Tractatus cum maiori utilitate, gustuque spiritali legantur, operam dedi, ut eorum doctrina eis semper innitatur, quam supremus nos-
 ter Magister nobis in Sacra Noui ac Veteris Testamenti Scriptura reuelauit, in cuius libris res admiranda proponuntur circa has Vocationes, & Perfectionem in omnibus Statibus, licet nominatim magna eorum pars fundetur in literali & mystica sacra Historie RVTH declaratione, in qua refert Spiritus Sanctus miram eius vocationem & conuersionem ex gentilitate ad fidem, verique Dei religionem & exercitia, quibus sese addixit; & vite Statum, quem DEVS illi dedit, cum nupsit BOOZ: ex quo filium habuit, Regis Davidis parentem, ex cuius prosapia descendit Messias CHRISTVS Dominus noster, qui Sancto Evangelista Mattheo inspirauit, ut initio sui Evangelii, eius mentionem faceret. Sed quoniam omnes hi euentus (ut ait Apostolus) in figura contingebant, & aliora quaedam, in Novo Testamento futura adumbrabant; & Scriptura ipsi diuina, (teste S. Gregorio) dum refert historiam, mysterium insinuat: in hac, que tantum quatuor capitibus continetur, multa & magnifica mysteria adumbrata videbimus. Et si enim liber hic sit paruus, illi tamen optime quadrat, quod S. Hieronymus de S. Pauli Apostoli Epistola ad Philemonem dixit: quod sit omnium Epistolarum eius minima; de aliquibus libris Prophetarum, qui inter ceteros, Minores appellantur: habem vero inquit res adeo stupendas, & magnificas, ut vix scias, an verborum breuitatem; an sensuum & mysteriorum profunditatem admirari debeas. Quod idem de hoc libro RVTH non immerito sentire licet: qui cum inter Historicos sit minimus, nescio, an magis Historia breuitatem admirer, an mysticorum sensuum profunditatem: quos Spiritus Sanctus in ea insinuauit: quemadmodum in horum Tractatum decursu apparebit. Hoc solum monuerim, quoniam non est animus, Commentarios in Sacrum hunc librum edere, non secuturum me eius ordinem, sed accepturum ex singulis eius Capitibus, qua ad propositam dispositionem facere videbuntur: adharendo in iis, que dixerò, declarationibus SS. Patrum, & Ecclesie Doctorum: quorum me correctioni demisse subiicio.

e Coloss. 1.
-2.

Fl. Cor. 10.
11.
Lib. 10. Mo
ral. c. 1.
In Prologo
eius Epist.
10mo. 9.

Liber Ruth
plenus my
sterijs.